

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0503/2787

ณ.ก. ก.ม.	วันที่	รับที่	เลขที่	วันที่
	16	ก.ค.	0396	10
	6	ก.ค.	2533	10

กระทรวงการค้าต่างประเทศ

วังสราญรมย์ กทม. 10200

2/8

15 มกราคม 2533

เรื่อง การลงนามข้อตกลงทางการเงินสำหรับโครงการความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรป

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาข้อตกลงทางการเงินโครงการไม้ผลและพืชสวนอื่น ฉบับภาษาอังกฤษ

พร้อมสรุปย่อโครงการเป็นภาษาไทย จำนวน 85 ชุด

2. สำเนาข้อตกลงทางการเงินโครงการหม่อน-ไหม ฉบับภาษาอังกฤษ

พร้อมสรุปย่อโครงการเป็นภาษาไทย จำนวน 85 ชุด

3. สำเนาข้อตกลงทางการเงินโครงการยางพารา ฉบับภาษาอังกฤษ

พร้อมสรุปย่อโครงการเป็นภาษาไทย จำนวน 85 ชุด

4. สำเนาข้อตกลงทางการเงินโครงการพัฒนาชลประทาน ฉบับภาษาอังกฤษ

พร้อมสรุปย่อโครงการเป็นภาษาไทย จำนวน 85 ชุด

1. ความเป็นมา

ด้วยประชาคมยุโรปได้ทำความตกลงกับรัฐบาลไทย เรียกว่า "ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการผลิต การตลาดและการค้ามันสำปะหลัง" (The Cooperation Agreement on Manioc Production Trade and Marketing) หรือที่เรียกว่า "ข้อตกลงมันสำปะหลัง ฉบับที่ 1" โดยในข้อตกลง ฯ ประชาคมยุโรปให้สัญญาว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่โครงการต่าง ๆ ที่มุ่งถึงการพัฒนาชนบทและกระจายการผลิตพืชชนิดต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตการผลิตมันสำปะหลังซึ่งยากจนที่สุดของประเทศ รวมถึงโครงการวิจัยด้านการตลาดของพืชต่างชนิด รวมทั้งด้านการใช้ประโยชน์จากมันสำปะหลังด้วย

ประชาคมยุโรปให้ความช่วยเหลือตามข้อตกลงมันสำปะหลังมาแล้วจำนวน 9 โครงการ รวมเงินช่วยเหลือ 70.42 ล้านบาท เป็นโครงการศึกษา วิจัย และพัฒนา 7 โครงการ เป็นเงิน 15

/ด้านอียู...

ล้านอียิปต์ โครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตร 2 โครงการ เป็นเงิน 55 ล้านอียิปต์ ขณะนี้โครงการดังกล่าว
ดำเนินงานสิ้นสุดเกือบหมดแล้ว

ต่อมา ได้มีการลงนามใน "ข้อตกลงเงินช่วยเหลือ ฉบับที่ 2" ฝ่ายไทยจึงได้จัดทำ
แผนปฏิบัติการ (Programme Action Plan II) ขึ้นเมื่อปลายปี 2529 บรรจุโครงการขอความ
ช่วยเหลือต่าง ๆ เสนอต่อประชาคมยุโรป จากโครงการเหล่านี้ประชาคมยุโรปยอมรับที่จะให้ความ
ช่วยเหลือ 6 โครงการ ได้แก่ โครงการไม้ผลและพืชสวนอื่น โครงการหม่อน-ไหม โครงการยางพารา
โครงการพัฒนาชลประทาน โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท และโครงการพัฒนาองค์กรเพื่อการ
ประสานงาน

2. รายละเอียดเรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

2.1 ประชาคมยุโรปได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์รายละเอียดโครงการต่าง ๆ
เสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน 4 โครงการ และได้ตกลงที่จะให้ความช่วยเหลือในโครงการดังกล่าวแก่
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้ คือ

2.1.1 โครงการไม้ผลและพืชสวนอื่น (Development and Extension
of Fruit and Vegetable Production in the North-East) มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการ
ผลิตไม้ผลและพืชผักเป็นการค้าแบบครบวงจรในพื้นที่ 3 แห่ง ได้แก่ เขตพื้นที่อาศัยน้ำฝน อาเภอชุมแพ
จังหวัดขอนแก่น พื้นที่ในเขตชลประทานน้ำอูน จังหวัดสกลนคร และพื้นที่ในเขตชลประทานลำปาว จังหวัด
กาฬสินธุ์ พืชเป้าหมายได้แก่ หน่อไม้ฝรั่งหรือในฝรั่ง มะม่วง มะละกอ หน่อไม้ฝรั่งและข้าวโพดฝักอ่อน
โดยจะให้เอกชนร่วมมีบทบาทในการปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตเพื่อป้อนตลาดทั้งภายในประเทศ และเพื่อ
การส่งออกระยะเวลาดำเนินการ 7 ปี ประชาคม ฯ ตกลงให้ความช่วยเหลือ 9.45 ล้านอียิปต์

2.1.2 โครงการหม่อนไหม (Development of Silk Production in
the North-East) มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกหม่อนเลี้ยงไหมพันธุ์พื้นเมืองในรูปแบบเป็นเชิงการค้า ปรับปรุง
คุณภาพและมาตรฐานการผลิตเส้นไหมดิบ ทำการทดสอบเครื่องสาวไหม เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกร
สามารถขายรังไหมพื้นเมืองเป็นการค้าได้ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตแบบดั้งเดิมให้
ทันสมัย ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี ในพื้นที่ 4 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัด
ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ และมหาสารคาม ประชาคม ฯ ตกลงให้ความช่วยเหลือ 12.06 ล้าน
อียิปต์

๕
4/8

2.1.3 โครงการยางพารา (Pilot Project for the Development of Rubber Tree Cultivation in the North-East) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพาราในท้องที่ที่เหมาะสมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย นครพนม และอุดรธานี ระยะเวลาดำเนินการ 8 ปี ขอความช่วยเหลือจากประชาคม ฯ 5.11 ล้านบาท

2.1.4 โครงการพัฒนาชลประทาน (North-East Water Management and Irrigation System Improvement Project) มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงระบบการชลประทานที่มีอยู่เดิมขนาดใหญ่ 3 โครงการ ได้แก่ โครงการลำปาว ลำพระเพลิง และลำโคมน้อย ขนาดกลางอีก 7 โครงการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำและการบำรุงรักษา ตลอดจนกระตุ้นให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการใช้น้ำชลประทานให้เป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูก ระยะเวลาดำเนินการ 6 ปี ขอความช่วยเหลือจากประชาคม ฯ 29 ล้านบาท

2.2 โดยที่ขอบข่ายข้อตกลงระหว่างประชาคม เศรษฐกิจยุโรปและรัฐบาลไทย ระบุเรื่องการให้เอกสิทธิ์ในด้านภาษีแก่ผู้เชี่ยวชาญที่ประชาคมยุโรปเป็นผู้ว่าจ้างให้มาปฏิบัติงานในโครงการความช่วยเหลือที่ให้แก่ประเทศไทยไว้กว้าง ๆ เป็นผลให้ประชาคมยุโรปร้องเรียนมายังฝ่ายไทยว่าในการให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลไทยตามโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่และที่จะมีขึ้นต่อไปนั้น ขอให้รัฐบาลไทยให้เอกสิทธิ์ด้านภาษีศุลกากรและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญของประชาคมยุโรป เสมือนเช่นที่รัฐบาลไทยปฏิบัติกับผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามาภายใต้ความตกลงทวิภาคีอื่น ๆ ด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้ หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิเทศสหการ และกองตรวจคนเข้าเมือง ได้ประชุมหารือร่วมกันแล้วเห็นว่าไม่น่าจะมีข้อขัดข้อง หากเป็นไปตามกฎระเบียบที่ใช้อยู่บังคับอยู่ แต่ทั้งนี้จะได้ตกลงกันในรายละเอียดกับฝ่ายประชาคมยุโรปให้แล้วเสร็จ ก่อนที่จะดำเนินการทั้ง 4 ดังกล่าวข้างต้น

3. ประเด็นที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

3.1 อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามในบันทึกข้อตกลงทางการเงินสำหรับทั้ง 4 โครงการดังกล่าว

* 3.2 อนุมัติในหลักการให้ผู้เชี่ยวชาญที่ประชาคมยุโรปเป็นผู้ว่าจ้างให้มาปฏิบัติงานตามโครงการความช่วยเหลือในประเทศไทย ได้รับเอกสิทธิ์ทางด้านภาษีศุลกากรและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญและสมาชิกในครอบครัวตามนัยคำขอดังกล่าวข้างต้น

4. ผลกระทบของการมีมติคณะรัฐมนตรี

4.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการเร่งรัดพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 ผลกระทบต่อการเงิน ประเทศมีแหล่งเงินเพื่อพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นประมาณ 1,600 ล้านบาท

4.3 ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มและกระจายรายได้ของเกษตรกร และสร้างความมั่นคงในด้านรายได้ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตเพื่อการส่งออก ปรับปรุงกลยุทธการพัฒนาการเกษตร โดยนำภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ตลอดจนให้บริการด้านเทคโนโลยี ข้อมูลการผลิตและการตลาด

ในโอกาสที่นาย Abel Matutes กรรมการธิการประชาคมยุโรปด้านความสัมพันธ์กับเอเชียและละตินอเมริกา (ระดับเทียบเท่ารัฐมนตรีว่าการ) จะเดินทางมาเยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ 22-24 มกราคม 2533 จึงเห็นเป็นการสมควรที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงทางการเงิน (Financing Memorandum) สำหรับทั้ง 4 โครงการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นวาระจรในการประชุมวันที่ 16 มกราคม 2533 พิจารณาอนุมัติตามข้อ 3.1 และ 3.2 ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(สิริ ทวงศ์ธิตา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. 2455209

6/8

สรุปโครงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีผลและยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดยความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรปทางข้อตกลงเรื่องเงินช่วยเหลือฉบับที่ 2

ก. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพและสามารถเป็นแบบอย่าง
ทำเนืองต่อไปเองได้ในภาคอีสานเป็นภาคีสมาชิกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะก่อ
ให้เกิดงานพัฒนาและรายได้เพิ่มขึ้นในพื้นที่/ท้องถิ่น โดยการใช้แนวทางของโครงการนำร่อง
เพื่อเผยแพร่ทางใต้เอกราชเข้ามาสนับสนุนในการผลิตให้มีผลและยั่งยืนบนตลาดทั้งภายใน
ประเทศและต่างประเทศ โดยจะจึงที่จะ

1. จัดเลือกพื้นที่เฉพาะขึ้น 3 เขตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อพัฒนาการ
ผลิตสินค้าเป็นการค้า
2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้ด้านการจัดการให้แก่เกษตรกรและเอกชน
หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น
3. พหุผลของวิสาหกิจประสานงานที่มีประสิทธิภาพ/ผลผลิตภาคเอกชนและ
องค์กรทางของรัฐในการให้บริการแก่เกษตรกรที่เข้าตลาดภายใน/ผลิตสินค้า
4. พหุผลประกันว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นในโครงการนี้จะดำเนินต่อไป
โดยอัตโนมัติเมื่อเสร็จสิ้นความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรป

ข. ลักษณะของโครงการ

ระยะเวลาของโครงการกำหนดไว้ 7 ปี ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 50,000
ไร่ และเกษตรกร 8,000 ครอบครัวในบริเวณพื้นที่ 3 เขตดังต่อไปนี้คือ เขตนำร่องบริเวณ
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และเขตชลประทานอีก 2 แห่งในบริเวณโครงการชลประทาน
ลำปาวในจังหวัดกาฬสินธุ์ และน้าวนในจังหวัดสกลนครโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. จัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อผลิตพืชดังต่อไปนี้เป็นการค้าคือ หน่อไม้
ไม้งาช้าง (บริเวณอำเภอชุมแพ) มะม่วง มะละกอ ข้าวโพดฝักอ่อน และหน่อไม้
ฝรั่ง ในเขตชลประทาน
2. ให้สินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9.5 แก่เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ
โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

8
7/8

3. จัดทำสรุปผล การฝึกอบรม การส่งเสริม และการวิจัยประยุกต์ โดยผ่านหน่วยงานรัฐที่มีศักยภาพหรือการศึกษาค้นคว้าจากบริษัทเอกชน
4. ศึกษาข้อมูลความต้องการตลาดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานใหม่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
5. วางแผนและจัดตั้งศูนย์คิด-ประมวลผลข้อมูล และให้มีภาวทวิชาภิวัฒน์ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ผลิตกับบริษัทผู้ขาย ในเขตต่าง ๆ ของโครงการ
6. จัดทำสำนักงาน เจ้าหน้าที่ และหาทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการโครงการในท้องถิ่น
7. จัดให้มีปฐมนิเทศประจำโครงการ และการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและเกษตรกร

ค. การจัดการโครงการ

เป็นไปตามแนวทางการจัดการที่ปรับปรุงใหม่ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การจัดการโครงการดำเนินการโดยหน่วยจัดการโครงการภายใต้การควบคุมและรับผิดชอบของคณะกรรมการโครงการ และคณะกรรมการบริหารโครงการความช่วยเหลือระหว่างชนบทไทย ตามข้อตกลงเรื่องจัดสหประชาชาติ ฉบับที่ 2
2. หน่วยจัดการโครงการประกอบด้วย ผู้จัดการโครงการ (ซึ่งเป็นคนไทย) และผู้จัดการโครงการร่วม (ซึ่งได้แก่ตัวแทนภาคพื้นปฐมนิเทศ) ช่วยกันดำเนินการได้เป็นไปตามเงื่อนไขในบันทึกความเข้าใจทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทยกับประชาคมยุโรปไทย มีความรับผิดชอบร่วมกันแบบทวิภาคี
3. การเบิกจ่ายค่าจ้างจะรวดเร็วขึ้น โดยที่ทางสำนักงานผู้แทนประชาคมยุโรป การเกษตร จะจ่ายเงินผ่านกรมวิเทศสหการ กรมวิเทศสหการจะจ่ายเข้าบัญชีของโครงการไทยไม่ต้องผ่านหน่วยงานอื่นใดของรัฐ
4. หน่วยจัดการโครงการจะเป็นผู้รับผิดชอบการจัดหาบริการต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ กล่าวคือประสานหาความตกลงกับหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่มีศักยภาพดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น การให้สินเชื่อ การตลาด การทวิชาภิวัฒน์กับเอกชน ตลอดจนการหาทรัพยากรต่าง ๆ

ง. การติดตามและการประเมินผล

1. มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 7 ปี เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อช่วยให้หน่วยจัดการโครงการดำเนินการแก้ไขต่อไป
2. มีการประเมินผลของโครงการ 2 ระยะ คือในปีที่ 3 และในปีปลายปีที่ 7

จ. คณะที่ปรึกษาโครงการ

ประกอบด้วยที่ปรึกษาระยะยาวและระยะสั้น ทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทย
ในด้านการตลาด การตลาด ข้อมูลการตลาด การประเมินผล และอื่น ๆ ที่ยังไม่ระบุ

ฉ. งบประมาณโครงการ

รวมทั้งสิ้น 18.71 ล้านอียิปต์ โดยแบ่งเป็นเงินช่วยเหลือ 9.45 ล้านอียิปต์จาก
ประชาชนไทย และ 9.26 ล้านอียิปต์จากรัฐบาลไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินเพื่อสนับสนุนเกษตรกร

ข. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ต้นทุนเสริมสร้างโครงการในข้อ 7 ไม่ กระบวนการผลิตไม้ผลและพืชผักเป็น
การค้า สามารถดำเนินการต่อไปได้เองโดยรัฐเข้าไปช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น
2. แต่ละเขตที่มีโครงการจะเป็นศูนย์กลางการผลิตพืชสวนเป็นการค้า
ถึงกับมีความสนใจจากชุมชน และนำมาซึ่งการบริการที่ดีและ เข้มขันสำหรับการเกษตรเพื่อ
การค้า
3. การหาความร่วมมือกันระหว่างเกษตรกรและบริษัทเอกชนจะก่อให้เกิดบริการ
ด้านตลาดที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรอื่น ๆ ทั้งในและนอกเขตโครงการมีโอกาส
ได้รับผลประโยชน์อีกด้วย
4. เป็นแหล่งรายได้และลดความเสียหายทางเศรษฐกิจสำหรับเกษตรกร หาก
ราคานั้นต่ำพอที่จะคงอยู่ถึงขั้นที่ขาดทุน
5. การฝึกอบรมที่เข้มข้นจะ เป็นการอัปเดตความรู้และทักษะแก่ผู้ที่ เกี่ยวข้อง
โดยเฉพาะ เอกชนและ เกษตรกรให้สามารถดำเนินการปลูกพืชสวน เป็นการค้าต่อไปได้
ในอนาคต
6. การปลูกไม้ผลและ ไม้เป็นต้นที่ขึ้นใหม่อาจถือ เสมือนหนึ่ง เป็นการปลูกป่า
ซึ่งจะช่วยป้องกันการชะล้างและ เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม
7. การพัฒนาการผลิตพืชสวนเป็นการค้า จะกระตุ้นให้เกิดการสร้างงานเพิ่ม
ขึ้น ในพื้นที่ทั้ง ในภาค เกษตร (ไร่-นา) และ ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร